

So'zumni o'qub, sog'ingaysan o'zumni!

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetası

Zahiriddin Muhammad Bobur

www.tongyulduzi.uz

2011-yil
14-fevral
N:7
(66808)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

ISSN – 2010-6092

Qashqadaryolik bolalar va o'smirlarga bag'ishlangan
maxsus son

Tezkor xabarlar

TABRIKLAYMIZ!

Ushbu sonni tayyorlash jarayonida bir-biridan quvonchli voqealar ko'p bo'ldi. Xalqaro Standartlashtirish tashkiloti (ISO)ning qaroriga binoan «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyiga «Xalqaro sifat menejmenti – ISO 9001: 2008» sertifikati berildi. Nashriyot rahbarlari-yu ishchi-xizmatchilarini siz aziz bolajontar nomidan tabriklaymiz.

Bu xushxabar haqidagi kengroq ma'lumot bilan keyingi sonimizda tanishasiz.

Har oyning o'ziga xos xislati bor. Fevrал оyi shunday serfayz oylardan biri. Bu oyda adabiyotimizning ikkita buyuk dahosi tavallud topgan kun. Bobomiz Hazrat Alisher Navoiyning 570 yillik to'yi, shoh va shoir Zahiriddin Muhammad Boburning 528 yillik to'yiga ulanib ketdi. Bundan zarqlangan tabiat biz orziqib kutgan oppoq qorlarni og qog'ozdek bortiqqa yordi...

Bir qor yog'diki...

Xorazmdan yana bir xabar oldik. U quyidagicha: Keksalar yaqin yillar ichida Xorazm tomonlarda bunday qalin qor yog'ganini eslashmadи. Bir yarim kun yog'gan qorning qalinligi 40-50 sm.gacha, ayrim joylarda esa 60-70 sm.gacha bordi. Hammayoqni oppoq, qalin qor qopladi. Dalalar, bog'lar, cheksiz Qoraqum barxanlari qor qo'ynda qoldi.

Bu qor dehqonlarga omad olib keldi. Yerlarning sho'rini yuvish uchun ekin maydonlariga ikki-uch marta suv oqizishardi. Tabiatning bebahoh in'omi ana shu obi-hayotni tejab berdi. Dehqonlar ham suvdan yutishdi, ham vaqtadan.

Ayniqa, kuzda ekilgan g'allaga juda zo'r bo'ldi. Endi ko'm-ko'k maysalar qor suvidan to'yib-to'yib ichishadi. Demak, hosil yanada mo'l bo'ladi.

Yil boshida ota-bobolarimiz qor yog'sin, deb niyat qilishgandi. Shunday bir qor yog'diki, esda qolarli.

Nurislom RAZZOQOV,
o'quvchi

«Nuriston»dan
nur
yog'ilari

Bolalik
so'g'inchi

4-bet

5-bet

Qashqadaryo viloyati Xalq ta'limi tizimida 1559 ta ta'lim muassasalarini bo'lib, shulardan 1117 ta umumiy o'rta ta'lim maktablari, 378 ta maktabgacha, 44 ta maktabdan tashqari ta'lim muassasalarini, 3 ta «Mehribonlik uy'lari hamda 18 ta musiqa va san'at maktablariidan iborat.

Mazkur umumta'lim maktablarida 522261 nafar o'quvchilar ta'lim-tarbiya oladi. Ularga 52617 nafar o'qituvchi saboq beradi.

Viloyat xalq ta'limi boshqarmasi tasarrufidagi umumta'lim maktablarida 15621 ta fan to'garagi mayjud bo'lib, mazkur to'garaklarda 312422 nafar o'quvchi shug'ullanmoqda. Shu jumladan, 2112 ta kasb to'garagi mayjud bo'lib, unda 52812 nafar o'quvchi o'zi sevgan sohasida tahsil olmoqda.

Bizlarning o'z o'rnimiz bor

Viloyat Xalq ta'limi maktabgacha ta'lim muassasalarida 30441 nafar farzandlarimiz tarbiyalanmoqda. Mazkur muassasalarda «Milliy o'yinchoq va rivojlantiruvchi o'yin materiallari» ko'rik-tanlovi o'tkazildi. G'olib deb topilgan Muborak tumanidagi 1-, 2-, 3-maktabgacha ta'lim muassasalari Respublika bosqichida ishtirok etdi.

Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi tarbiyalanuvchilarning Davlat talablarini o'zlashtirish monitoringi tayyorlanib, Respublika Xalq ta'limi vazirligiga taqdim etildi.

«Bolalar farovonligini ta'minlash mintaqaviy harakat dasturi»ni MTMga tadbiq etish borasida olib borilayotgan ishlar bo'yicha fotoalbom tayyorlandi.

«Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi – 2010» ko'rik-tanlovining Respublika bosqichida viloyatdan 13 ta fan yo'naliishida g'oliblar ishtirok etib, iqtisodiy bilim asoslarini fani ishtirokchisi, Shahrisabz tumanidagi 34-maktab o'qituvchisi Kurshid Boqiyev hamda Qarshi shahridagi 19-maktab rus tili fani o'qituvchisi Gulshoda Xushmanova g'oliblikni qo'lg'a kiritib, «Respublika xalq

ta'limi a'lochisi» ko'krak nishoni bilan taqdirlandilar.

Buyuk mutafakkir shoir Alisher Navoiy Hazratlari tavalludiga bag'ishlab «So'z mulkinig sultoniga ehtirom» mavzusida adabiy-badiiy kechalar bo'lib o'tdi.

Shuningdek, tashabbuskor, izlanuvchan, sportni sevuvchi o'quvchilarini tanlab olish maqsadida barcha ta'lim muassasalarida «Eng yaxshi dars ishlanmasi», «Eng faol o'qituvchi», «Eng yugori ko'rsatkichga ega sinif» kabi ko'rik-tanlovlari o'tkazildi. Ushbu tadbirlar tafsilotlari Qashqadaryo teleradiokompaniyasi, viloyat gazetalarida yorildi.

Qarshi shahri, Nishon, Muborak, Kitob, Yakkabog' tumanlarida 19 ta fandan, Dehqonobod tumanida 16 ta fandan jami 254 nafar ustoz belgilanib, ularga 762 nafar shogirdlar biriktirildi. Shogirdlarning biri o'zi ishlayotgan maktabdan, qolgan ikki nafari qo'shni maktablardan tanlandi.

O'tgan yili respublika fan olimpiadasida jami 605 nafar o'quvchi ishtirok etdi. Viloyat yakillari 6 nafar sovrinli o'rinni hisobiga respublikada 3-o'rinni qo'lg'a kiritishdi. Kitob tumanidagi 22-maktab o'quvchisi Shahnoza Usmonova biologiya fanidan 3-o'rinni, 2-IMI o'quvchisi Asror Ergashev huquq fanidan 3-o'rinni,

Shahrisabz akademik litseyi o'quvchisi Kumushbibi Ma'murova kimyo fanidan 2-o'rinni, Qarshi shahri KOBMMI o'quvchisi Rustam Teshaboyev matematika (maxsus) fanidan 1-o'rinni, Mehri Arabova ona tili (maxsus) fanidan 3-o'rinni, Dehqonobod tumanidagi 8-maktab o'quvchisi Husniddin Normurodov tojik tili fanidan 2-o'rinni qo'lg'a kiritib, oliy o'quv yurti talabasi bo'lishim imtiyoziga ega bo'ldilar.

Olib borilgan amaliy ishlar natijasida o'quvchilarining bilim samaradorligi 2005-2010-yillarda 71% dan 76,2 % ga o'sdi. Bu farzandlarimiz Respublikada ilm olish borasida o'z o'mi, salohiyati borilgining bir belgisi. Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Davlat test markazining xulosasiga ko'ra, o'quvchilarning bilim samaradorligi Respublikada 4-o'rinda ekanligi qayd etildi.

Respublika Davlat soliq qo'mitasini, Xalq ta'limi vazirligining qo'shma buyrug'iaga asosan tumanlarda «Soliq bilimlari – bolalarga» ko'rik-tanlovi o'tkazilib, viloyat bosqichida 1-4-sinflar bo'yicha Qamashi tumanidagi 49-umumiy o'rta ta'lim maktabi o'quvchisi Bahrom Po'latov o'zining soliqqa oid chizgan rasmlari, Shahrisabz tumandagi 92-maktab o'quvchisi Nilufar Rahmatovaning yozgan inshosi yuqori baholanib, faxrli 1-o'rinni egalladi va respublika bosqichiga yo'llanma oldi.

Bu kabi muvaffaqiyatlarimiz bizni, albatta, quvontiradi.

**Bolta KARIMOV,
Qashqadaryo viloyat Xalq ta'limi boshqarmasi ta'lim markazi direktori vazifasini bajaruvchi**

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR

TEST

1. Zahiriddin Muhammad Boburning aruz haqidagi asari qanday nomlanadi?

- a) Mubayyin;
- b) Mufassal;
- c) Munshoat;
- d) Mezonul avzon.

2. Boburning arab alifbosiga bag'ishlab yozgan asari qanday atalgan?

- a) Risolai aruz;
- b) Munshoat;
- c) Xatti Boburiy;
- d) Alifboi Boburiy.

3. Bobur Alisher Navoiy haqida nima deb yozgan?

- a) g'azal mulkinig sulton;
- b) she'riyat mulkinig sulton;
- c) o'zbek tilining asoschisi;
- d) turkiy tilda «ko'p va xo'b» yozgan.

4. «Chog'irni ko'p ichmas edi, bir ichsa, bosib ichar edi...» Ushbu so'zlar «Boburnoma»da kim haqida aytildi?

- a) Husayn Boyqaro haqida;
- b) Umar Shayx Mirzo haqida;
- c) Mirzo Ulug'bek haqida;
- d) Alisher Navoiy haqida.

5. Boburning katta o'g'lining ismi kim edi?

- a) Ulug'bek;
- b) Kamron;
- c) Davlatshoh;
- d) Humoyun.

6. «Humoyunnomma» asarining muallifi kim edi?

- a) Humoyun;
- b) Kamron;
- c) Gulbadanbegim;
- d) Guloyimbegim.

7. Bobur o'z lirkasini qaysi vaznda yozgan?

- a) aruz vaznida;
- b) barmoq vaznida;
- c) erkin vaznida;
- d) sarbast vaznida.

8. Shoirning «Yoz fasli, yor vasli do'stlarning suhbat...» deb boshlanuvchi g'azali qaysi bahrda yozilgan?

- a) Ramal bahrda;
- b) Ramaz bahrda;
- c) Hazene bahrda;
- d) Muntoqadib bahrda.

9. Bobur kimning asarini she'riy yo'q bilan qayta yozgan?

- a) Alisher Navoiyning;
- b) Jomiyning;
- c) Husayn Boyqaronining;
- d) Xo'ja Ahromining.

10. Bobur she'r bilan qayta yozgan asarning nomi nima edi?

- a) Volidiya;
- b) Vaqfiya;
- c) Ixlosiya;
- d) Munshoat.

SEVIN AKA

Hech e'tibor berganmisiz, kattalar ko'pincha yosh bolalarni erkalagan chog'larida, «Katta bo'lsang kim bo'lasan?» deb so'rashni yoqtirishadi. Bolajonlar esa hamisha eng yaxshi kasblardan birini tanlagan bo'lischadi. Ammo vaqt o'tishi bilan ularning orzulari ham bot-bot o'zgarib turadi. Bu kezlarda ularning tabiatida begarorlik bo'lib turishi tabiiy hol.

SEVINCHI

Qashqadaryo viloyat Xalq ta'limi boshqarmasi ta'lim markazida tabiiy fanlar uslubchisi, «Axborot xizmati» markazi rahbari bo'lib xizmat qilayotgan Sevin Ochilovda o'qituvchilikdek sharafli kasbni tanlash juda yoshlik chog'larida uyg'ongan ekan. O'sha kezlar orasta kiyinjan, oq

ko'yak, qora kostyum shimi-yu bo'yinbog'i o'ziga yarashgan o'qituvchilarni ko'randa, ularga havas bilan qarab to'ymasmish. Maktabga qatnay boshlagach esa bu havas asosiy maqsadga aylanibdi. O'z orzusiga erishish uchun qunt bilan o'qib-o'rgandi. Qarshi Davlat pedagogika institutining talabasi bo'lgan kun Sevin aka hayotidagi unutilmas voqeа bo'ldi. Oliyohni a'lo baholarga bitirib, Kasbi tumanidagi 6-umumta'lim maktabida ish boshlagan kezlar esa sira yodidan chiqmaydi. Kasbiga bo'lgan mehri bois o'ziga yuklatilgan vazifani sidqidildan bajarib, ko'phchilikning e'tiborini qozondi. Qaysi lavozimda ishlamasin, hamisha har bir ishni birinchilar qatorida bajarish, maromiga yetkazish uning asosiy shioriga aylandi.

Bu yillarda davomida Sevin aka minglab shogirdlariga ustozlik qilib, ularning komil inson bo'lib voyaga yetishlarida xizmat qildi.

Kasbi tumanidagi 14-maktab direktori Sobir Iminov, 4-maktabdagi To'ra Shoyimardonov bilan eng yaxshi shogirdlari sifatida faxrlanadi.

Yosh avlodning ta'lim-tarbiysi birinchi darajaga ko'tarilgan bugungi kunda tajribali ustoz o'zgacha zavq bilan ishga kirishgan. Shogirdlarining har bir yutug'i unga kuch bag'ishlab, yangi yangi g'oyalar beradi.

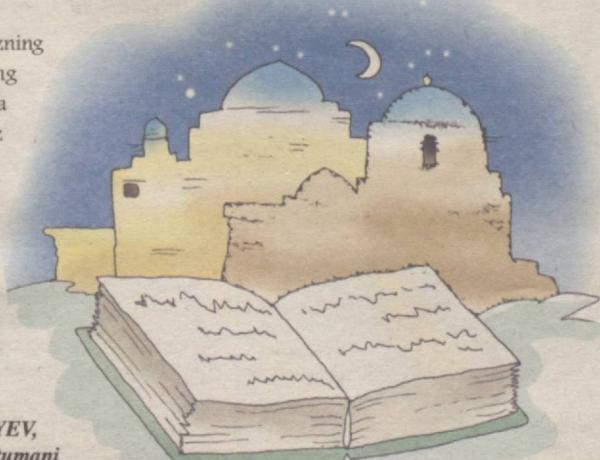
O'quvchi do'stim! Kelajakda kim bo'lishingiz haqida hali o'ylab ko'rmagan chiqarsiz. Ustoz haqidagi mo'jaz maqolamiz esa Sizning ham dilingizga cho'g' solgan bo'lsa, ajabmas. Balki siz ham o'qituvchi degan sharafli kasb egasi bo'lismi niyat qilgandirsiz?! Agar shunday bo'lsa, bu yo'lda sizga omadlar tilaymiz.

KAMOLOT Asos

Adabiyyot yer yuzidagi jamiki xalqlarning o'tmishi, turmush tarzi, madaniyati-yu ma'naviyatini o'zida aks ettiruvchi, insoniyatni ergulik sari chorlovchi bebafo boylik. Biz o'zbek xalqining ham dunyo xalqlari bilgan, o'z tillariga o'girib asrlar davomida o'qib kelayotgan bebafo xazinamiz milliy adabiyyotimiz borki, biz u bilan har qancha faxrlansak arziydi.

Bobomiz Hazrat Alisher Navoiyini biz faqat ulug' mutafakkir shoir, davlat arbobi sifatidagina emas, balki ilm-fan, madaniyat homisi, bir so'z bilan aytganda, komil inson sifatida ham yaxshi bilamiz. Husayn Boyqaro in'om etgan Murg'aniy nomli so'lim maskanda Navoiy bobomiz «Ixlosiya» nomli madrasa va jome masjidini bunyod ettingani manbaalarda yozilgan. Bundan tashqari, Hirotda «Nizomiya», «G'iyosiya», Marv shahrida «Xisraviya» nomli madrasa qurdirgan.

Shunday ekan, bobomizning har bir asari bizning ma'naviy kamolotimizga asos bo'lishiga shubhamiz yo'q. Aziz yoshlar, sizlarga ham Navoiy bobomizning asarlarini o'qishni tavsuya qilaman. Ushbu asarlarning tili biroz murakkab, lekin ularning nasriy bayonini o'qish sizga og'irlig qilmaydi.

Qarshi shahridagi 22-maktabdan G.Berdimurodova, Kasbidagi 17-maktabdan M.Hamidova, Shahrisabzadagi 91-maktabdan G.Hayitova, Nishondagi 2-maktabdan K.Xolyorova, Kitobdagagi 2-maktabdan G.Xidirova, Muborakdagagi 2-maktabdan X.Jumayeva, Mirishkordagi 2-maktabdan YA.Beknazarov, Qamashidagi 63-maktabdan Z.Xo'jaqulova, Kosondagi 9-maktabdan S.Saidova, Dehqonoboddagi 85-maktabdan D.Nurmatova, Yakkabog'dagi 1-maktabdan S.Qo'chgorova, Chiroqchidagi 1-maktabdan N.Boboyeva, G'uzordagi

MAS'ULIYAT

2 - m a k t a b d a n Z.Hasanova, Qarshi tumanidagi 52-maktab o'qituvchisi Z.Do'lobova kabi ustozlar o'zlariga munosib voris yetish-tirishda katta natija-larga erishmoqdalar.

Mazkur o'qituvchilar faoliyat olib borayotgan maktablarda «Ustoz-shogird» ustaxonasi tashkil etilgan bo'lib, bu yerda ustoz va shogird-larning mustaqil ishlari uchun keng sharoit yaratilgan. O'quv ada-biyotlar, texnika vositalari, ko'rgazma qurolari bilan jihozlangan.

Yana shuri ham alohida ta'kidlashni istardimki, bugungi kunda «Ustoz-shogird» maktablari ta'limning birinchi darajali yo'naliishlaridan biri, deb qaratishi ustoz o'qituvchilarga yuklatilgan mas'uliyatning nechog'li katta ekanligidan dalolat bermoqda.

Qursiya QO'L DOSHEVA, Qashqadaryo viloyati XTB uslubchisi

AJABO!

Gazetamiz sahifalanib bo'lganda, Ommaviy axborot vositalari yaponiyalik mutaxassislar tomonidan yangi o'yinchoq tayyorlanganini e'lon qilishdi.

Mazkur o'yinchoqni bir yo'la to'rt kishi o'ynay oladi. Mo'rt nuqtadan biriga barmog'ingizni go'yib, do'stingiz bilan go'llarga yoki peshonaga, yuzga sekin urib, o'ziga xos kuy yaratishingiz mumkin. O'yinchoq yaqin kundarda savdoga chiqarilar ekan.

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti qoshidagi «Nuriston» akademik litseyi fidoyi ustozlari-yu iqtidorli talabalar bilan namunali bilim dargohlari qatoridan joy olgan. Ushbu maskanda talabalar gumanitar fanlar hamda xorijiy tillar bo'yicha bilim oladilar. Akademik litsey 720 o'ringa mo'ljallangan o'quv binosi hamda 300 o'rinni talabalar turar joyidan

iborat bo'lib, har bir fan bo'yicha o'quv xonalari zamon talablariga mos ravishda jihozlangan. Shu bilan birga, o'quv maskanida 3 ta kompyuter va 1 ta internet o'quv xonasi, 5 ta lingafon xonalari, barcha qulayliklarga ega bo'lgan 2 ta sport zali, jahon talablariga mos ravishda jihozlangan laboratoriya xonalari mavjud.

«Nuriston»dan nur yog'ilar

Talabaning ulkan yutuqlarga erishishida litseyda faoliyat olib borayotgan ustozlarning mehnati beqiyos. Bugungi kunda akademik litseyda 75 nafardan ortiq tajribali o'qituvchilar o'quvchilarga bilim bermoqda. Ana shunday fidoyi ustozlardan R.Sodiqova «Sog'lom avlod» ordeni, A.Ergashev «O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi», X.Ubaydullayeva «Shuhrat» medali, YU.Ergashev Oliy ta'lif a'lochisi,

G.Turdiyeva Qashqadaryo Xalq ta'limi fidoyisi, M.Bozorova, B.Uzoqov – ta'lim sohasidagi xizmatlari uchun taqdirlanganlar.

Akademik litseyni tamomlagan talabalarimizning aksariyati respublikamizning nufuzli oliy o'quv yurtlarida, xorijiy davlatlarda o'qishlarini davom ettirishyapti. Ana shunday ustoz-u shogirdlarni bir so'z bilan «Nuriston» yulduzları, deb atagim keladi.

Bahrom UZOQOV,
akademik litsey direktori

ORZULAR MASKANI

Bilim dargohimizni «Orzular maskani» deb atagim keladi.

Litseyimiz 3 qavatlari, zamonaviy usulda qurilgan. Qarshi shahridagi eng ko'rkam binolardan biri bo'lmish o'quv maskanimizning surati qanchalar go'zal bo'lsa, siyrati bundan ham chiroylar.

Akademik litsey o'z ish faoliyatini 2000-yilda boshlagan.

Litseyimizda talabalar 4 ta yo'naliш bo'yicha bilim olishadi.

- Aniq fanlar, tabiiy fanlar, ijtimoiy gumanitar va xorijiy tillar yo'naliши. Talabalar fan sirlarini puxta egallashlari uchun 5 ta lingafon, 6 ta laboratoriya va 5 ta kompyuter xonalari bor. Kutubxonamizda 15.000 ga yaqin kitoblar mavjud.

- O'quv dargohimizda biz ijodkorlarga radiouzel xonasi tashkil etilgan. Bu yer so'nggi rusumdagи apparatlar va kompyuter bilan ta'minlangan. Men ham shu radioda boshlovchilik qilaman. Eshittirishlarni besh tilda olib boramiz.

- Bu borada men litseyimiz rahbari, tarix fanlari nomzodi Bahrom Uzoqovning nomlarini alohida ta'kidlab o'tgim keladi. O'zlar she'r yozadilar. Ular o'z o'rnda mehribon ota, qattiqqo'l ustoz timsolda bizni ijod olamiga yetaklaydilar.

- Respublika «Yoshlar» radiosida «Muxlislar vaqt», «O'zbekiston» radiosida «Kelajak tongi» eshitirishlarda qatnashdim. Qashqadaryo televideniyesida hayotim va ijodim aks ettirilgan «Ilk qadam» nomli ko'sratuv tayyorlanib namoyish etildi. «O'zbekiston» televideniyesining «Bir o'lkaki» ko'sratuvida she'r larimni o'qidim.

- Hozirgi kunda «Bahor erta kelar Qashqadaryoga» nomli she'r iy, «Guldasta» topishmoqlar, «Qasam urg'an yigit» kabi hikoyalar to'plamimni nashrha tayyorladim.

- «Onalar kuylaganda» ko'rik-tanlovida qatnashib, tumanda g'olib bo'lib, viloyat bosqichida ishtirot etdim. Men kuylagan «Alla» viloyat tanloving timsoli bo'lib yangraganda, qanchalar hayajonlanganimni so'z bilan ifoda eta olmayman.

- Orzularim yo'lida hozir o'zim o'qiyotgan litsey menga hamqadam va hamfirk bo'lmoxqchi.

Dilxushbonu HAMROH, 210-guruh talabasi

Ismim qizg'aldoq

Ismimi so'ramangiz, ismim qizg'aldoq,
Tog'larning bag'rida o'sgan bir gulman.
Tuproqlar ustida tashlabon yaproq,
Shamolda silkinib turgan bir gulman.

«Nuriston» o'zining nur taratuvcchi bag'riga chorladi. Endigi maqsadim maktabda va shu litseyda olayotgan bilimlarimni yanada oshirishdan iborat. Hayotimning har bir daqiqasini qadriga yetib, oliy o'quv yurtlariga kirib, mustaqil Vatanimga munosib farzand bo'lmoqchiman. Zero, Prezidentimiz ta'kidlaganidek: «Mustaqil Vatanimiz kelajagi biz yoshlar qo'lida».

Matluba MAHMUDOVA,
«Nuriston» akademik litseyining 1-bosqich talabasi

HAMKORLIKDA GAP KO'

Akademik litseyimizda yo'naliшlar bo'yicha to'rtta kafedra faoliyat ko'rsatib kelmoqda. Bu kafedralar M.Lomonosov nomidagi Moskva Davlat universiteti, O'zbekiston Milliy universiteti, Toshkent Davlat texnika universiteti, Qarshi MII, Qarshi DU, TATU Qarshi filiali kafedralari bilan shartnomalar asosida ilmiy hamkorlik ishlari yo'lga qo'yilgan. Shu bilan birga, Fransiya elchixonasi bilan turli mavzularda ilmiy-amaliy anjumanlar va ijodiy uchrashuvlar o'tkaziladi.

Nafosat ODIROVA,
307-guruh talabasi

SPORT MENING HAYOTIM

Bolaligimdan sportni yaxshi ko'raman. «Nuriston» akademik litseyi talabasi bo'lganidan so'ng, ustozim Dilmurod Ismatullayev sababi sportning Muay-tay turiga qiziqib qoldim. Shundan so'ng, litseyimiz sport zalida mashg'ulotlarimni boshladim. Bu yerdagi shart-sharoitlarning to'kisligi bois, turli musobaqalarda faxrli o'rinalar sohibi bo'ldim. Men, albatta, bu yutuqlarim bilan chegaralanib qolmoqchi emasman. Kelajakda Yevropa yurtimiz bayrog'ini baland ko'tarib, litseyim sharafini himoya qilaman.

Sardorbek SAMADOV, 305-guruh talabasi

Do'st so'zini ko'p bora
eshitgammiz, ammo bu so'zning asl
mohiyatini tushunib yetamizmi? Ba'zilarning
do'stligini ko'rib havas qilsak, ayrimlarini ko'rib
hayron qoladi kishi. Aslida haqiqiy do'st qanday
bo'lishi kerak?

Mening fikrimcha, bir-biriga ishongan insonlarning
do'stligi haqiqyidir. Chin do'st yaxshi va yomon
kunida do'sti yonida bo'lib, hamisha unga yordam
qo'lini cho'zadi. Do'stiga hasad bilan emas,
aksincha, havas bilan qarovchi insonlar haqiqiy
do'stlar hisoblanadi. Ba'zida esa eng yaqin do'st
dushmanga, dushman deb yurganimiz esa
do'stga aylanadi. Bunga sabab, insonlarning
boylik, go'zallik yoki boshqa
manfaatlar uchun bir-biri

DO'ST

Bulutlar qayerda uxbaydi?

Men bulutlarni kuzatishni yaxshi ko'raman. Olis-
olislardan oppoq bulutlar suzb kelayotganini ko'rsam,
ularning oppoq ra momigligiga havasim ortadi.
Shunda menda bulutlar qayerda uxlashar ekan, degan
savol tug'iladi. Bir kuni kechasi hovliga chiqib,
bulutlar daraxtlar shoxiga yopirilib turganini ko'rdim.
Shundan buyon bulutlar daraxtlar shoxida tunaydi,
deb o'layman.

Javohir FAYZULLAYEV,
Qashqadaryo viloyati,
Yakkabog' tumani

Kasbi tumani, Pandron qishlog'idagi matabning 7-«B» sinf
o'quvchisi Madina AZIZOVA chizgan rasmini «Ertaklar olami»
deb nomlabdi.

Bolalik sog'inchi

Maymanoq nafaqat Kasbi tumani, balki Qashqadaryo viloyatidagi qadimi qishloqlardan biri. Qishloq hududidan Buyuk Ipak yo'lli o'tganligi, Murod baxshi ota, Sohib Mulla Jalol, Luqmoni Hakim, Umar Nasafiy... ziyoratgohlari, ko'hna sardoba olis tarixdan so'zlaydi. O'zbek xalq dostoni – «Yozi bilan Zebo» voqealari ham Maymanoq tog'i yon bag'rida kechganligini baxshilar avloddan avlodlarga yetkazib kelishiapti. Ana shu so'lim va bahavo maskanda bolaligming shirin va unutilmas damlari kechgan.

Dastlab qishlog'imizdag 4-umumta'lim matabida, so'ng yangi tashkil etilgan 8 yillik 14-maktabda o'qiganmiz.

Alifbo saboqlarini Ramazon Ziyodullayevdan oldik. Muyassar Usmonova, Sa'dulla Rahimov, Rashid Nabiyev, Farida Ro'ziyeva (Olloh rahmatiga olgan bo'lsin) kabi muallimlarimizning o'quvchilarga bo'lgan e'tiborini unutib bo'ladimi?! Hozir ham O'zbekiston Xalq ta'limi a'lochilari Normamat Tilakov, Homid Jaloliddinov, Abduvohid Shomardonov va boshqa qadrli ustozlarimiz bilan tez-tez muloqotlar qilib turamiz.

O'quvchilik paytlarimizda «Tong yulduzi» gazetasini o'zgacha zavq bilan mutolaa qilardik. Matbuotga qiziqqanligimiz bois Muhiddin Jo'rayev (hozir «Sadoqat» gazetasining muharriri), Hasan

Tilakov, Sayfulla Ashurov, Ne'mat Odilov, Rahmatillo Shoqulov kabi yosh muxbirlar deb tanilgan tengdoshlarimiz qatori tuman gazetasiga turli mavzularda xat-xabarlar yo'llab turardik.

Hech esimdan chiqmaydi, 5-sinfda o'qirdim. O'zimcha xandalar yozdim-da, xatjildga solib, pochta orqali Toshkentga – «Tong yulduzi» gazetasini tahririyatiga jo'natdim. Yozganlarim chiqdimikan, deya gazetaning yangi sonlarini sabrsizlik bilan kutaman. Kunlarning birida Maymanoq aloqa bo'limining boshlig'i bo'lib ishlayotgan otam har galgidek ishdan kelibiq, gazetalarning yangi sonlarini qo'limga tutqazdilar-da, «Bu ham senga», deya odatdagি xatjildlardan farqli o'laroq – hoshiyasisz gazetaning belgisi tushirilgan chirolyi xatjildini uzatdilar. Shu kezda quvonchimming cheki yo'q edi. Hayajon bilan mening nomimga yuborilgan maktubni o'qishga tushdim. Unda: «Hurmatali A.Ayizov! Yaxshi yumordagi voqeani har gal eslaganingizda, beixtiyor kulib yuborasiz. Sizning bizga yo'llagan xandalaringizda xuddi shu narsa yetishmaydi. Bizga yozib turing. Salom bilan adabiyot bo'limining mudiri H.Imonberdiyev», deb yozilgan edi. Sevimli shoirimiz Hamza Imonberdiyevning yozganlarimni o'qib, erinmasdan olis

qishloqdagagi notanish o'quvchiga javob xati yo'llashidan qattiq ta'sirlandim. Matbuot meni beixtiyor yana o'z og'ushiga tortdi. Maktubni ko'yak cho'ntagimga solib g'ururlanib yurdim. O'shandan keyin matab hayotidagi lavha va maqolalarim «Tong yulduzi»da chop etilib turdi. Shuningdek, boshqa bir qancha matbuot nashrlarida ijod namunalarimga joy ajratilganida, «Otam yodi» she'rlar to'plamni va O'zbekiston xalq yozuvchisi Ne'mat Aminov so'zboshisi bilan chop etilgan «Bir gap bo'lar» hajiyiv hikoyalari to'plamimini har gal qo'limga olganimda, o'sha unutimas maktubdagagi so'zlar bot-bot yodimga tushadi.

Chin yurakdan aytsam, «Tong yulduzi» gazetasini men uchun qadrondan bo'lib qolgan.

Abdulla AYIZOV

OLOVYURAK
ZARGARDAN

Gapim eshititing, do'starlar,
Jilovlanar qancha zar.
Mudom ularga dildan,
Mehr beradi zargar.

Ishonmasangiz menga,
Uning ishin ko'ringlar.
Ustaxonasi ichra,
Bir kun mehmon bo'linglar.

Zar qadrini neligin,
Anglaysiz bu safardan.
Mehnatni ulug'lagan,
Olovyrak zargardan.

Komiljon MAMATOV,
Kasbi tumanidagi
14-maktabning
7-«A» sinf o'quvchisi

TINCHLIK SO'ZI
YANGRAYDI

Borliqqa ko'tarib bosh,
Zarrin nur sochar quyosh,
Yer yuzini yoritib
Bizga bo'ladi sirdosh.

Tongda qushlar sayraydi,
Yaxshilikni kuylaydi.
Tengoshlarim qalbida
Tinchlik so'zi yangraydi.

Latofat XOLIQOVA,
Yakkabog' tumani,
Daryo qishlog'i

DO'STIM

Shiddatkorsan, quvnoqsan, do'stim,
Ulg'ayarsan baxtiyor, bekam.
Yur, bog'larga chiqaylik bugun,
Izlab keldi bizlarni ko'klam.

Hayot degan zahmatli turmush,
Kamlarini etmoq uchun but.
Kerak endi yonmoq, yondirish,
Ostonada baxt turmas kutib.

Dilnavoz BERDIYEVA

BAHOROYGA
YETDIK BIZ

Guldan nafis go'zal hislar,
Yuraklarga solib izlar.
Qo'l ushlashib yigit-qizlar,
Ko'klamoya yetgani rost.

Chug'urlagan qalding'ochlar,
Mag'rur turar qayrag'ochlar.
Rayhon ilib qora sochlari,
Qoshi yoyga yetgani rost.

Chechaklardan taqib tumor,
Mast ayladi dilni xumor.
Borliq bo'lib biram dildor,
To'lin oyga yetgani rost.

Bodroq sochar bodomxonlar,
Bog' sayrida g'azalxonlar.
Ne'mat to'la dasturxonlar,
Qutlug' joyga yetgani rost.

Guldan nafis go'zal hislar,
Yuraklarga solib izlar.
Qo'l ushlashib yigit-qizlar,
Bahoroyga yetgani rost!

Lochin ELMATOV,
Chiroqchi tumanidagi
147-umumta 'lim maktab o'qituvchisi

QUYOSHSAN, MAKTAB!

Senga o'tdi bolalik chog'im,
O'sha sinf, o'sha arg'imchoq.
Yuragimda qat-qat bog'larim,
Sho'xliklarga guvohsan, maktab,
Sen yerdagi quyoshsan, maktab.

Oqib o'tar bag'ringdan anhor,
Anhordan suv olmagan kim bor.
Sen onamdek aziz, beozor,
Kelaqolgin dedingmi, maktab,
Sen yerdagi quyoshsan, maktab.

Yoshimga ham qo'shilyapti yosh,
Qani o'sha sho'xlik va sirdosh.
Qalbin ichra otganda quyosh,
Gullayvergin go'zal maktabim,
Har bir kuni g'azal maktabim!

Zubayda NAZAROVA,
Qamashi tumani, Qamashi agrobiznes
kollejining II bosqich talabasi

(Rivoyat)
OQSAROY

Ulug' Amir o'z ona shahri bo'lmish Shahrabszda
ulug'vor bino bunyod etmoqlikni niyat qilibdi va
mamlakatning bosh me'morini huzuriga chaqirib, fikrini bayon
etibdi. Bosh me'mor davlat xazinasiga kirishga ijozat so'rabdi.
Uning bu gapiga qiziqqan Ulug' Amir «Bu qanday karomat
ko'rsatarkin?» deb xazinaga kirishga ruxsat beribdi. Bosh me'mor
Sohibqiron Hazratlarining ko'zi oldida loy va tillalarni aralashdirib, g'isht
yasabdi. Ularni bo'lajak bino pojdevori uchun ishlatiishini aytilib, Ulug' Amirini
kuzatibdi. Sohibqironni juda xotirjam va mammun ko'rib, g'ishtlarni sindirib, tillalarni
xazinachiga uzatibdi. - Nega bunday qilding? - deb so'raganlarida: - Ulug'
Amirimizning go'zal va betakror imorat barpo etish istagi qanchalik kuchli ekanligini
bilishim kerak edi, - deya javob qilibdi. Shundan so'ng, bosh me'mor Oqsaroy qurilishini
boshtagan ekan.

NARGIZA

- Farhod aka, bolajonlarimizga sport məktəbida təlim-tarbiya olayotgan tengdoshları va murabbiylar jamoasi haqida gapirib bersangiz...

- Maskanimizda futbol, voleybol, kurash, dzyudo, yengil atletika, shaxmat, shashka, boks, mini-futbol, badiiy gimnastika to'garaklarda 655 nafar o'g'il-qiz mashg'ulotlarda qatnashmoqda. Ularga 16 nafar murabbiylar saboq beryapti. Shaxmat bo'yicha Abdukamol Ergashev, Abdurahmon Nodirjonov, kurash bo'yicha Bahriiddin Yormatov, Shuhrat Orollov kabi ustozlar bo'la jay championlarni tarbiyalashda samarali mehnat qilishyapti.

Badiiy gimnastika to'garagi yangi tashkil etildi. Ayni paytda olitla guruhdə 72 nafar qızlarımız badiiy gimnastika mashg'ulotlarda saboq olmogdalar. O'tgan yili «Bolalar sportini rivojlantirish» jamg'armasi tashkil topganining sakiz yilligi munosabati bilan ilk musobaqamizni ham o'tkazdik. Jamg'armaning tuman yoshlariga kurash tatalesi, badiiy gimnastika gilami va to'rtta stol tennis'i jamlanmasini sovg'a qilishi

CHIROQCHINING CHAMPIONLARI

Tumanda bolalar sportiga e'tibor qanday? I-BO'SM (Bolalar va o'smirlar sport məktəbi) direktori Farhod aka Jumanov bilan suhbatimiz shu haqda bo'ldi.

o'quvchilarimiz uchun ajoyib tuhfa bo'ldi.

- Albatta, bunday yutuqlar sportchi va murabbiylarni ruhlantirishi tabiiy...

- Ortida qolgan 2010-yil tumanimiz sporti uchun barakali yil bo'ldi. Avvalo, «Chiroqchi» futbol jamaamiz viloyat birinchiligi va kubogi bahslarida billur sovrinni qo'lga kiritdi. Eng quvonarli g'alabamiz Xitoyning Guanchou shahrida o'tgan

XVI Osiyo o'yinlaridagi yutuqlarimiz bilan bog'liq. Sport məktəbimiz tarbiyalanuvchisi Nodira Nodirjonovaning ayollar o'rtaşıdagi shaxmat bo'yicha jamoaviy bahslardagi kumush medali ham faxrimizga faxr qo'shdi. Xolida Namozova va Suvonqul Saidovning respublika shaxmat musobaqalaridagi munosib o'rinalardan yanada g'ururlandik.

Charm qo'lqop bo'yicha ustalarimiz Shohjahon Shodmonov, Husain Gaimov, Shohjahon Ulashmurodov o'z vazn toifalarida mamlakat birinchiligi musobaqasida g'olib chiqib, Chiroqchida ham yaxshi bokschilar kamol topayotganligini isbotlashdi.

Mamlakatimizning sobiq afsonaviy futbol yulduzi Birodar ABDURAIMOVga Qashqadaryo viloyati, Dehqonobod tumanidagi 85-məktəbning 8-sinf o'quvchisi Birodar TOSHBOYEVdan məktub keldi.

Assalomu alaykum Birodar bobo! Men sizni barcha o'rtoqlarimdan ham yaxshiroq bilaman. Sababi, mening otanom sizga havas qilib, ismimni Birodar deb qo'yishgan. Albatta, sizning o'yinlarингизни ko'rмаган bo'lsam-da, otam xuddi ko'rgandan ham ziyyoda qilib ko'p-ko'p so'zlab beradilar. Men sizdek mashhur futbolchi bo'lishni niyat qilaman. Shuning uchun ham məktəb, tumanimizda o'tkazilan musobaqlarda faol ishtiroy etib kelyapman. Məktəb direktori, sinf rahbari va jismoniy tarbiya o'qituvchisi yordamida erishayotgan yutuqlarimidan quvonaman.

Birodar bobo! Ayni damda qanday ishlar bilan mashg'ulsiz? Siz bilan «Tong yulduzi» sahifasi orqali suhbatlashgim keldi.

Omad bizga bogdi

Javohir AVLIYOQULOV, Qarshi tumanidagi 24-umumta'lım məktəbinin 9-«A» sinfi o'quvchisi:

- Məktəb o'quvchilarining Olimpiadasi bu «Umid niholları»dır. Unda ishtiroy etishni juda xohlaymiz. Maqtansak arzigulik bir ish qildik. Məktəbimizning voleybolchi bolalar jamoasi «Umid niholları»ga tayyorgarlik bosqichida g'olib deb topildi. G'oliblikni mehnatimiz evaziga topganimizdan xursandmiz. Navoiyda o'tadigan «Umid niholları - 2012» sport musobaqlarida oltin medal olishga harakat qilamiz.

Maftunaning zavqi

Bo'yinda shoda medallari, qo'lida bir necha «Maqtov yorliq»lari, ko'nglida olam-olam orzulari bor tengdoshingiz Maftuna Qo'shimova sport gimnastikasi bo'yicha champion qizaloq. U Qarshi Davlat ixtisoslashtirilgan 1-umumta'lım məktəbinin o'quvchisi. Championlik zavqi Maftunani katta maydonlar sari yo'q olishga undaydi. Oq yo'q senga, Maftuna!

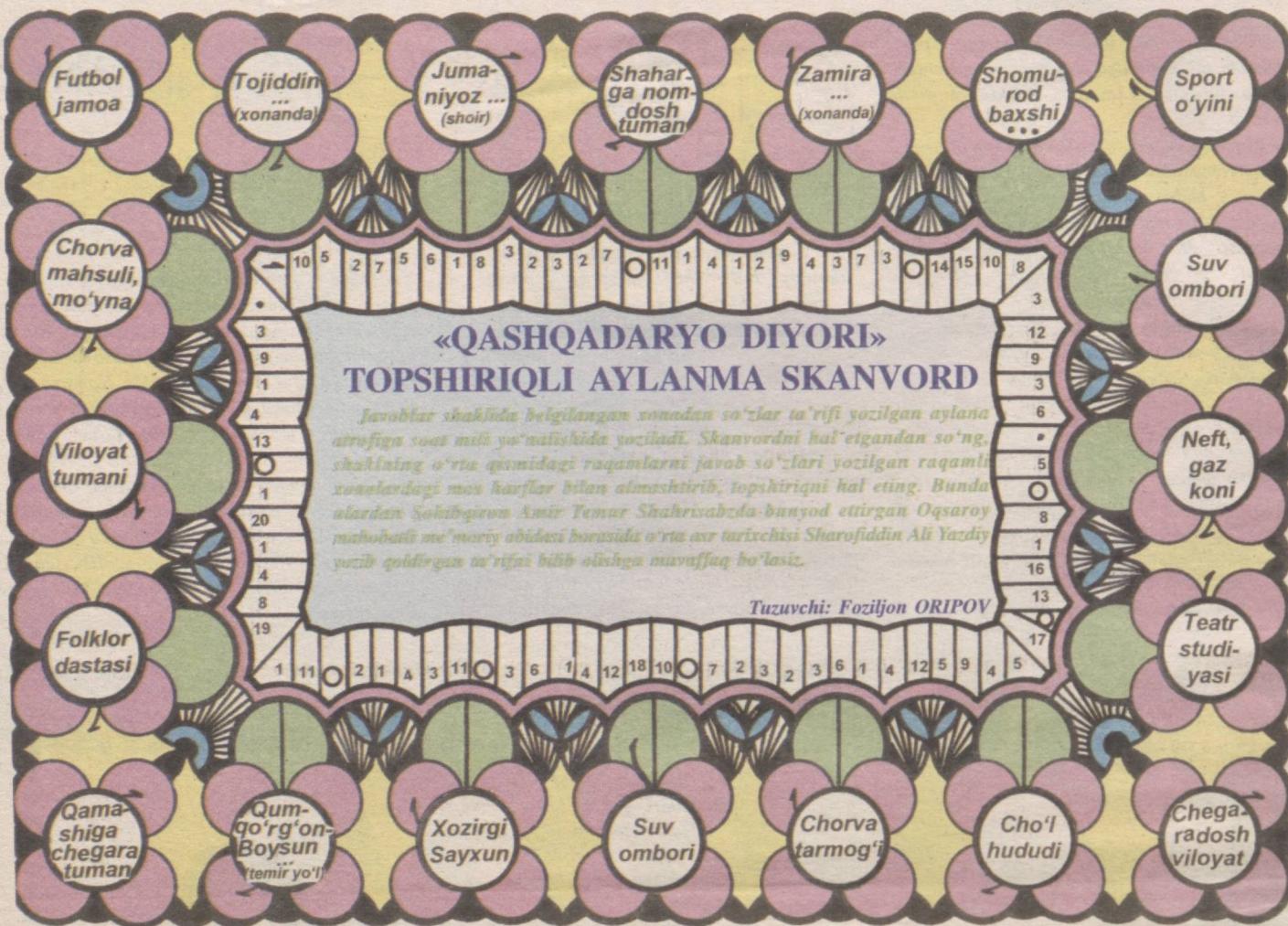

Dastlabki yutuq

«Vovinam Vet Vo Dao» jang san'ati Asliddin Shoniyozirovning yaxshi sportchi darajasiga ko'tarmoqda. Mashg'ulotlar murakkab bo'lsa-da, Asliddinning qiziqishi oldida championlik qad rostlab kelayotgandek... Mana, u dastlabki yutug'ini qo'lga kiritdi.

Viloyat ochiq championati uni 1-o'rning loyiq deb topdi. Chindan ham tengdoshingiz bu nomga sazovor bo'lishga arziydi.

TAVSIYALAR

Sabzavotlarni yaxshi ko'radigan kishilar ko'pchilikni tashkil qiladi. Ammo ulardan ko'p hosil olish yo'llarini hammayam bilavermaydi. Nishonlik ustozning jazzi maqolasidagi maslahatlari foydadan xoli emas, deb bildik.

Bordingning meva gullari ko'payishi uchun bodring palagi barglariga bor kislotasi eritmasi purkalsa, hosildorlik ancha oshadi.

Pomidor urug'ini kaly permanganatda (margansovkada) ivitsa, o'simlikning kasalliklarga chidamliligini va Mp-mikroelementiga bo'lgan talabni qondirish mumkin. Bu eritma boshqa sabzavotlarga ham qo'llanishi mumkin. Formalin eritmasi ham

shunday samara beradi. Kartoshkani no'xat bilan birga qo'shib ekish bu ikki o'simlik uchun hosildorligini oshishiga olib keladi. Faqat o'xmati yaxshi o'sishi uchun nitragin bakterial o'g'iti yoki o'tgan yili no'xat ekilgan maydon tuprog'ini olib kelib yuqtirish kerak.

O'simliklar ichida eng ko'p nitratlarni o'ziga to'playdigan ismaloqdir. Shuning uchun ismaloqq ammiakli selitra o'miga karbamid o'g'itidan foydalanish mumkin.

Agar o'simlik urug'lariga ultra-tovush yordami bilan ishlov berilsa, o'simlikning hosildorligi oshishi bilan birga, kasalliklarga chidamli bo'lishi aniqlangan.

Abdusattor DAVRONOV,

Nishon tumanidagi 10-umumta'l'm maktabining kimyo fani o'qituvchisi

Mazkur sonni tayyorlashda
yaqindan yordam
ko'rsatganliklari uchun
O'zbekiston Respublikasi Xalq
ta'limi vazirligi, Axborot xizmati
rahbari J.Musayevga,
Qashqadaryo viloyat Xalq ta'limi
boshqarmasiga o'z
minnatdorchiligidimizni bildiramiz.

Maxsus sonni tayyorlaganlar:

THAYIT,
FADILOVA,
Y.U.ABDULLAYEV,
A.AYZIZOV,
A.KARIMOV,
MMADRASIMOVA,
GORIFJONOVA,
MUBAYDULLAYEVA,
NARDULLAYEVA,
EMATYOQUBOV,
FSHOYODGOROV,
ZMAMATQULOVA.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:
Fazliddin
SHOYODGOROV,
Olovuddin
ORIPOV
Navbatchilar:
Axtamqul KARIM,
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta
O'zbekiston Matbuot va
axborot agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHIR HAY'ATI:
Avaz MARAHIMOV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Odina JAMOLDINOVA,
Jabbor RAZZOQOV,
Murtazo SULTONOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rbinbosari),
Feruza ADIROVA
(mas'ul kotib),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@bk.ru
www.tongyulduzi.uz
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel/faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
NMUida chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni
chiqadi. Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 69567
Buyurtma N: J 1106

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
quarshli bo'limagan Xalqaro xayriya jum'armasi.

KULGIXONA

ENG MASHHUR YIL

Ustoz tarix darsida Farruxdan
so'radi:

- Tarixning eng mashhur yili
qaysi?

- 1992-yil...

Ustoz shoshib qoldi:

- Bu yilda nima bo'lgan?

- Men tug'ilganman, ustoz, - dedi
Farrux zavqlanib.

QAYSI SUT...

Ustoz o'quvchilardan so'radi.

- Aytинг-chi, bolalar, biz qaysi
hayvonlarning sutini ichamiz?

- Sigirning.

- Qo'nying.

- Echkining.

Navbat Zaynabga keldi:

- Biz sutchining sutini ichamiz,
- dedi.

Manzura UBAYDULLAYEVA tayyorladi